Anul al 63-lea
6 Pagini

200 LEI
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939.

Nr. 104 Joi 9 Mai 1946
6 PAGINI

ABONAMENTE „UNIVERSUL" CAPITALA Lei 13.000 pe 3 luni

UNIVERSUL

ABONAMENTE UNIVERSUL PROVINCIA Lei 10.000 pe 3 luni Plata prin C.E.C. Nr. 7.999

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10; SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

APARE SUB CONDUCEREA UNUI COMITET DE DIRECȚIE

TRANSILVANIA RĂMÂNE ROMÂNEASCĂ

Increderea desăvârșită cu care poporul românesc a așteptat hotărârea Consiliului celor patru miniștri de externe cu privire la frontiera dintre România și Ungaria s'a dovedit pe deplin întemeiată. Această încredere își avea originea în conștiința că dreptatea românească este incontestabilă și că numai printr'un act de violență morală cum a fost odiosul dictat dela Viena ea a putut fi nesocotită și legitima frontieră stabilită după trecutul război mondial între România și Ungaria a putut fi înlocuită cu o linie arbitrară, lipsită de orice justificare și care nu corespundea decât ambițiilor șovinismului și a spiritului de dominație ale reacțiunii maghiare, ale grofilor și latifundiarilor maghiari înfeudați politicii hitleriste.

Tratatul de pace încheiat după războiul trecut a fost expresiunea minimului de dreptate față de națiunea română. Pentru această dreptate, milioane de români au suferit secole întregi. Pentru încetarea acestei strigătoare nedreptăți milenare, națiunea română a sângerat adânc în războiul mondial trecut și unitatea națională românească înfăptuită prin alipirea Ardealului la patria mumă a fost actul solemn de justiție internațională care a consacrat drepturile unui neam întreg.

A trebuit să fie răsturnate toate valorile morale, toate principiile de dreptate și însuși dreptul la viață națională liberă să fie înlăturat prin apariția nefastă a fascismului și hitlerismului, pentru ca milioane de oameni din Ardealul românesc să fie rupți dela patria lor. Dictatul dela Viena a fost expresiunea acestei totale răsturnări, a acestui „totalitarism" imoral și nelegiuit.

Poporul român n'a acceptat nici o clipă dictatul odios. Acei cari l-au semnat din partea României n'au fost exponenții națiunii române. Iar acei cari mai târziu au legat soarta României de aceea a criminalilor autori ai robirei Ardealului, stau azi în fața justiției populare românești pentru a răspunde de actele lor.

„Deciziunea sentinței dela Viena din 30 August 1940 este declarată nulă și neavenită. Frontiera dintre România și Ungaria, așa cum exista la 1 Ianuarie 1938, este restabilită prin prezentul articol".

Aceasta este hotărârea Consiliului celor patru miniștri de externe.

Sângele românesc, atât cel vărsat din ordin criminal pe câmpiile Rusiei Sovietice cât și cel vărsat cu entuziasm în lupta pentru noua desrobire a Ardealului, alături de eroicele armate sovietice este răscumpărat astăzi prin actul de dreptate al Marilor Națiuni Unite.

Națiunea română, recunoscătoare marilor aliați și în deosebi Rusiei Sovietice care, fără șovăire și din primul ceas, a recunoscut și a sprijinit cu deplină sinceritate dreptul României la întregul Ardeal, este conștientă de obligațiile ce decurg pentru ea din însăși această unanimă și istorică recunoaștere a dreptății ei. In fruntea acestor obligațiuni stă desigur, respectarea drepturilor națiunilor conlocuitoare, drepturi pe care regimul democratic care cârmuește astăzi România le-a recunoscut pe deplin și din primul moment. Hotărârea dela Paris, are de altfel și acest înțeles al încrederii pe care Națiunile Unite o au în sinceritatea democrației românești.

România satisfăcută în legitimele ei drepturi este și rămâne hotărîtă să conlucreze cu toate națiunile iubitoare de pace și de libertate și cu toate națiunile conlocuitoare în cadrul unei sincere și reale democrații.

România nu cere pentru ea decât ceeace, cu sinceritate și legalitate, recunoaște celorlalți: libertate și dreptate.

CONFERINȚA CELOR PATRU MINIȘTRI DE EXTERNE A ANULAT DICTATUL DELA VIENA

Intreaga Transilvanie revine României

Paris, 7 (Rador). — **Agenția franceză de presă transmite:**

Transilvania va rămâne românească.

Intr'adevăr, consiliul celor patru miniștri de externe a luat următoarea hotărâre cu privire la frontiera româno-ungară:

„Deciziunea sentinței dela Viena din 30 August 1940 este declarată nulă și neavenită.

Frontiera dintre România și Ungaria, așa cum exista la 1 Ianuarie 1938, este restabilită prin prezentul articol".

MANIFESTAȚIA PLUGĂREASCĂ DELA ZALĂU

Cuvântările d-lor prim-ministru dr. Petru Groza, Romulus Zăroni și Gh. Vântu

Duminică s'a ținut în orașul Zalău, congresul anual al organizației locale „Frontul Plugarilor".

„Orașul îmbrăcase haina de sărbătoare și încă din zorii zilei, un mare număr de săteni și sătence, în pitoreștile lor costume naționale au ocupat, treptat, treptat piața „Lenin" până la ultimul loc.

La orele 10, a sosit în gară cu un tren special, d. prim-ministru dr. Petru Groza, precum și d-nii Romulus Zăroni, ministrul agriculturii, Mircea Nicolescu, subsecretar de stat la ministerul comunicațiilor, Gh. Vântu, subsecretar de stat la ministerul afacerilor interne și un grup de ziariști din Capitală.

Doi copilași au oferit primului ministru flori, după care d-sa s'a întreținut cu cei depe peron în cadrul prezentărilor de rigoare.

Pe drumul dela gară și până la piața „Lenin", unde s'a ținut congresul, țărănimea a mers încolonată, cu muzici, steaguri și pancarte pe acestea din urmă putându-se citi diferite lozinci și îndemnuri la frățietate între popoare, la luptă pentru întărirea și menținerea regimului democratic.

DESCHIDEREA CONGRESULUI

Pe tribună, au luat loc membrii guvernului, reprezentanții organizațiilor politice cari colaborează cu guvernul, F. N. D.

Cuvântul de deschidere l-a rostit d. Eugen Chișiu, prefectul județului Sălaj, care a mulțumit celor ce s'au ostenit să vină să asiste la congres și a salutat, în deosebi, prezența d-lui prim-ministru dr. Petru Groza, venit să aducă asigurările guvernului cu privire la reforma agrară și alte chestiuni.

Au vorbit rând pe rând: păr. protopop **Panga**, în numele bisericei creștine ortodoxe; păr. **Kalosz**, în numele bisericei maghiare; pr. **Kerestesz** (greco-catolice), prof. **Indra**, în numele învățământului român, prof. **Sasz Arpad** a învățământului maghiar: **Vaida Margareta** a vorbit în numele Uniunii femeilor antifasciste secția Sălaj-Zalăul, **Săbău și Emerdy Ferencz** în numele org. F. N. D.; **Miron Belea** secretarul centralei din București, **Ion Moga**, din comitetul central F. P. și d. **Gh. Vântu**, subsecretar de stat la interne care a adus salutul partidului național-liberal de sub președinția d-lui Gh. Tătărescu.

D. **Romulus Zăroni**, ministrul agriculturii și domeniilor, a vorbit despre strădaniile făcute de guvern pentru împroprietărirea țăranilor și cum se continuă cu împărțirea titlurilor de împroprietărire cari au menirea să-i convingă pe cei în cauză că: pământurile date în posesie vor rămâne, pentru totdeauna, ale lor.

CUVÂNTAREA D-LUI PRIM-MINISTRU DR. PETRU GROZA

După ce arată luptele duse de Frntul Plugarilor pentru libertate, d. prim-ministru, spune:

Partidele istorice sunt vinovate că a fost posibil războiul care s'a făcut. Ele sunt vinovate, prin școala pe care au făcut-o la instituții, la licee, la universități, în armată și pretutindeni, prin școala urei de rasă și a șovinismului, a șovinismului agresiv, răzbunător.

Mă uitam adineori la împrejurimile acestui oraș, priveam dealurile și gândul mă ducea înainte și cuprindeam în sufletul meu acest întreg Nord al Ardealului; prin fața ochilor mei a trecut în câteva clipe tot ceeace aceste dealuri și aceste plaiuri au văzut dealungul veacurilor și mai ales în decursul ultimilor ani, tragedii, suferințe, sânge și lacrimi, atât printre voi românii, cât și printre voi maghiarii.

Guvernele hitleriste dela Budapesta și dela București s'au mulțumit fiecare să primească jumătate din cadavru, în timp ce Ardealul sângera, așa cum știți cu toții.

Dvs. frați sălăjeni, care ați suferit atâta, fiți atenți ca să nu se repete greșala; căutați în primul rând să înceteze ura care duce la războaie. Grijiți mame, surori și fiice maghiare și române ca nu cumva să mai păstrați în sufletele voastre ceva din ura din trecut.

Hotarele Ardealului nu se discută (urale puternice). **Cine discută hotarul acum, acela este dintre cei vechi, acela este fascist, acela este șovin și reacționar. Și deoparte și de alta, și maghiarii și românii mai au încă fasciștii și hitleriștii lor. Democrația popoarelor muncitoare și pașnice, democrația maghiară și democrația română nu discută granițele** (urale).

Aceste granițe, dacă vor fi zidite cum le zidim noi acum, pe linia democratică a frățietății între popoare, a frăției poporului român cu poporul maghiar, dacă vor fi așezate pe bună înțelegere și pe dragoste, ele vor fi așezate pe betonul care într'adevăr rezistă. Dar dacă cineva vine și caută să prostească lumea ațâțând la ură și voi îi veți da ascultare, ei bine, atunci luați aminte, granițele acestea se vor dărâma din nou.

Noi clădim din nou pe linia păcii și a democrației aceste granițe. In 1944, toamna, partidele istorice, reacționare, sovine, au intrat în Ardealul de Nord cu gândul răzbunării și ați văzut cu toții ce s'a petrecut; fiecare avea în sufletul lui un gând de răzbunare împotriva cuiva; și ei au venit atunci cu ideia revanșei, cum se spunea, și au maltratat pe concetățenii lor unguri; iar ce s'a întâmplat după aceea deasemeni ați văzut cu toții, deîndată tot ce a fost autoritate de stat românească, toate organele noastre civile și militare au fost evacuate, rămânând voi românii din Sălaj, ca și ceilalți români din Ardealul de Nord, cu sufletele înăcrite.

Ingrijiți ca istoria să nu se mai repete. Noi cei din Frontul Plugarilor, împreună cu muncitorii acestei țări, ne-am dat silința să reparăm greșelile altora și am făcut ca în Martie 1945 să putem reintra în Ardealul de Nord, mergând la Cluj cu M. S. Regele, cu I. P. S. S. Patriarhul și cu reprezentanții Uniunii Sovietice, pentru ca toți împreună, poporul român cu poporul maghiar, să sărbătorim cu mare bucurie realipirea Ardealului de Nord și deci și a voastră frați sălăjeni, la Patria Mumă (urale).

Dar făcând acest lucru noi am făcut și un sfânt legământ, în acest Ardeal de Nord, realipit la Patria Mumă, de aici încolo fiecare cetățean al țării noastre, indiferent de naționalitatea sau religia lui, va fi egal îndreptățit, frate, bun frate, și fiecare naționalitate conlocuitoare, îndeosebi naționalitatea maghiară din această Românie, va trebui să se simtă ca la ea acasă și egal îndreptățită cu poporul român (urale).

Așa să fie și la români și la unguri. Eu dau mereu sfatul acesta, de câte ori stau de vorbă și cu românii și cu maghiarii, să smulgem din suflet ce a fost ură și să păstrăm numai ce este bun și creștinesc. Niciodată religia nu ne-a învățat, nici pe maghiari și nici pe români, ca să ne urîm.

Să nu vă lăsați deci ademeniți, cum știu că o faceți câte odată, de către strigoii trecutului. Faceți tot ce vă stă în putință ca această ură să dispară și dragostea să sălășluiască în sufletele voastre. Eu sfătuiesc pe un român că dacă se întâlnește cu un maghiar care îl insultă, prin faptul că este născut român, să nu-i întoarcă insulta maghiarului și să nu-l ofenseze, să-i fie milă de el că este așa de prost și nu înțelege nimic; și tot astfel îl sfătuiesc și pe maghiarul care a fost ofensat de un român ca să nu-i răspundă, să nu întoarcă acelaș gând românului și dacă îl pălmuește să nu-i întoarcă palma, ci să procedeze creștinește și să-i fie milă de bietul prost că nu știe ce face.

Iertarea este mama împăcării și a gândurilor bune. Agresivitatea fascistă caută să împiedice ca pe aceste minunate dealuri și plaiuri ale Ardealului să domnească însfârșit pacea (urale).

★

După ce și-a încheiat cuvântarea d. dr Petru Groza a împărțit mai multor țărani titlurile definitive de împroprietărire, gest subliniat de mulțime cu urale nesfârșite.

A urmat o recepție la prefectură în decursul căreia d. prim ministru a stat de vorbă cu șefii organizațiilor „F. P." din județ și cu reprezentanții autorităților, interesându-se amănunțit de nevoile și dorințele tuturor.

La orele 3, a fost, în saloanele „Transilvania" o masă comună.

Au rostit cuvântări ocazionale d-nii dr. Petru Groza, primul ministru al țării, Gh. Vântu, subsecretar de stat Ion Moga, Pau Dimitriu, Porumb și săteanul Costea Niculae, vice-președintele organizației „Frontul Plugarilor" din jud. Bihor.

Seara, d. prim-ministru a plecat spre Deva.

C. R.

PROCESUL ANTONEȘTILOR

Interogatoriul automareșalului Ion Antonescu, după notele stenografice. — In ședința de eri s'a luat interogatoriul celorlalți acuzați

EMULII LUI PETIOT

Cea de a doua zi de dezbateri a procesului marilor criminali de războiu a evidențiat și mai mult mizeria sufletească a celor ce, vreme de patru ani, au violat voința națională și au dus țara până la marginea prăpastiei.

Dictatorii cari au cerut tuturor cea mai oarbă ascultare; cari s'au jucat cu viețile a sute de mii de oameni; cari au dispus, cu inconștientă seninătate, de avuțiile țării; cari au considerat ambițiile lor politice și venale, mai presus de interesele neamului — apar, deodată, despuiați de zorzoanele funcțiilor lor uzurpate și-și desvăluie, în fața opiniei publice, micile, meschinele lor personalități...

In definitiv, oamenii aceștia ar fi putut să se apere în mai multe chipuri. Ar fi putut, de pildă, să-și asume, bărbătește, răspunderea pentru toate câte au făptuit și să revendice ei înșiși pedepsele ce li se cuvin... Dar, pentru aceasta, ar fi trebuit ca cei din boxă să fie niște caractere... Ar fi putut, deasemenea, să se apere, scrutându-și conștiințele și manifestându-și remușcările pentru doliul și ruina pe cari le-au semănat în atâtea căminuri... Dar, pentru aceasta, ar fi trebuit să fie oameni... Ar fi putut, însfârșit, să încerce să-și ușureze vina, pledând excepții sau circumstanțe atenuante... Dar n'au făcut-o, fiindcă, pentru aceasta, ar fi trebuit să fie conștienți și cinstiți cu ei înșiși... Au preferat să adopte un sistem de apărare, care ar fi ridicol dacă n'ar fi cinic, au preferat adică să pozeze în ceeace nu sunt și n'au fost niciodată, fără să-și dea seama că nu pot fi crezuți de nimeni și că nu fac altceva decât să etaleze în public sufletele lor de epave.

Imitând — inconștient poate — pe colegii lor dela Nuernberg, ei, miniștrii celor 4 ani de dictatură și principalii vinovați ai tuturor fărădelegilor și dezastrelor ce s'au abătut asupra poporului român dela 6 Septembrie 1940 până la 23 August 1944, încearcă, cu disperare, să arate lumii că sunt nevinovați, aruncând răspunderile, unii asupra altora.

Mihai Antonescu pretinde că a fost totdeauna un prieten al Aliaților și că a făcut o politică antigermană; Pantazi vrea să ne convingă că a fost... pacifist și că s'a opus intrării României în războiu; faimosul Picki Vasiliu dorește să dovedească că activitatea lui ca ministru de interne a fost să... elibereze pe internații din lagăre și să repatrieze pe deportați; Titus Dragoș demonstrează că „opera" lui dela „Românizare" a fost inspirată de cel mai sincer... filosemitism; generalul Dobre afirmă că a rezistat cu înverșunare colaborării economice cu nemții; Radu Lecca se jură că a făcut filantropie ajutând și salvând pe evreii săraci și așa mai departe...

Toți sunt de acord să arunce povara tuturor răspunderilor pe umerii lui Ion Antonescu, care se grăbește s'o treacă asupra lui Horia Sima și, bineînțeles, asupra lui Hitler și Kilinger. Toți sunt într'adevăr la fel de nevinovați ca și „democratul" Goering, ca și „pacifistul" Keitel, ca și „filosemitul" Streicher, ca și „umanitaristul" Kaltenbrunner...

Această desnădăjduită sfidare a adevărului și bunului simț arată cât de putrezi sunt, până în cele mai adânci mădulare, cei ce au împins aventura până la a-și aroga dreptul de a dirija destinele unui neam. Disperarea lor n'o egalează decât pe aceea a sinistrului doctor Petiot, asasinul de drept comun, care pentru a-și salva capul, n'a șovăit în fața nerușinării de a miza pe o șansă dintr'o mie și de a poza în luptător al Rezistenței, pălmuind în acest fel bunul simț al masselor populare. Aceeași lipsă de resurse sufletești, aceeași imposibilitate de a justifica, de a scuza sau de a atenua faptele, acelaș cinism in extremis, care l-a inspirat pe Petiot, inspiră și pe nemernicii cari se sbat, în boxa Tribunalului Poporului, sub povara celei mai grele răspunderi din Istoria noastră.

Dar procesul merge mai departe...

Mâine vor defila martorii... Și măștile grosolane vor fi smulse una după alta, stabilind răspunderile fiecăruia și punând pe toți sub lumina orbitoare a adevărului istoric.

TUDOR ANDREESCU

Acuzarea: (stânga) d. Vasile Stoican, acuzator public șef; (dreapta) d. D. Săracu, acuzator public.

INTEROGATORIUL LUI MIHAI ANTONESCU

Ziua II-a a procesului antoneștilor.

Ședința se deschide la orele 8.45 sub președinția d-lui Voitinovici. Se continuă cu interogarea acuzaților.

E rândul lui Ică Antonescu. Intrebat de președinte, arată că l-a cunoscut pe fostul mareșal cu ocazia pledării unui proces al acestuia, pe care i l-a câștigat. In privința legăturilor politice pe care le avea cu el, fostul ajutor de conducător al țării declară că l-a vizitat pe Ion Antonescu pe când acesta era închis la mânăstirea Bistrița, unde i-a dus o scrisoare din partea lui Neubacher.

Ică arată, apoi, că a fost liberal în partidul lui Gheorghe Brătianu. In ajunul zilei de 6 Septembrie 1940, împreună cu Ion Antonescu a încercat să facă un guvern național cu concursul d-lui Iuliu Maniu și Dinu Brătianu, dar aceștia i-au refuzat sprijinul.

Arată apoi că a fost ministru al Justiției, al Propagandei, al Externelor și vice președinte al consiliului. La întrebările puse de d. Voitinovici, recunoaște că a avut convorbiri cu trimișii legației Germaniei și că a redactat legea administrării Basarabiei și Bucovinei. Mai recunoaște că ministrul Flaumer venise în țară cu intenția de a face aci un partid național-socialist, dar în realitate era „expert" în administrarea teritoriilor ocupate.

La altă întrebare, recunoaște că în timp ce conducea Ministerul Propagandei, a dat normative presei pentru a pregăti atmosfera propice războiului. Prin oamenii săi: Alex. Marcu și Bădăuță, a executat o convenție de propagandă cu Germania hitleristă.

Cu Ribentropp a avut doar trei sau patru întrevederi cu caracter economic.

Ică răspunde apoi la alte întrebări privind atitudinea partidelor istorice față de regimul Antonescu, Transnistria și asociația de cultură româno-germană, răspunsuri pe care le vom reda mâine după note stenografice ca și pe acelea ale lui Pantazi, Picki Vasiliu, Titu Dragoș și General Dobre cari au depus în cursul dimineții celei de a doua zile a procesului antoneștilor.

Ședința de după amiază

La ora 4,30 d. președinte Al. Voitinovici dclară ședința deschisă.

Vine la rând, la interogatoriu, Ion Marinescu.

El spune că l-a cunoscut pe Goga la Karlsbad și au rămas prieteni. Politică n'a făcut. Pe mareșal l-a cunoscut la moartea lui Goga. Susține sus și tare că nu știe nimic de „Rogifer", de „Petrol-Bloch" și alte societăți unde s'au infiltrat germanii. La fel și cu petrolul. Nici dela Rommel n'a primit mulțumiri, dar ministrul Neubacher i-a dat poza acestuia... ca o politeță.

Cu privire la exploatările petrolifere spune că deși s'a dublat suprafața forată... producția n'a crescut nici cu o tonă. Abia acuzarea îl face să declare că a edictat legi cari prevedeau sancțiuni cu pedeapsa capitală.

TRAIAN BRAILEANU este fost senator legionar. Nu recunoaște a fi făcut agitații în mijlocul tineretului. Ministrul s'a trezit într'o noapte când — la 13 Sept. 1940 — a fost sculat la ora 2 din somn și chemat să depună jurământul. N'a propagat fascismul dar prezicea acestuia că va dăinui dacă păstrează monarhia și adoptă parlamentul de tip englez.

DUMITRU POPESCU arată cum se făceau listele de internări în lagăre și dă deslușiri asupra masacrului dela Iași: o anchetă conchidea că legionarii și nemții au aranjat totul, alta că evreii au provocat deschizând foc asupra militarilor germani și români pe stradă.

CONST. PETROVICESCU arată cum, ca procuror, n'a cerut condamnarea lui Codreanu, în procesul uciderii prefectului Manciu. Neagă restul de fapte ce i se pun în seamă. Nu știe, n'a fost el cel competent, etc.

CONSTANTIN BUȘILA, deasemeni, n'a făcut nimic, ca ministru: n'a intensificat transporturile și n'a avut rol în acordurile economice cu Germania. El a fost ministru al comunicațiilor...

NICOLAE MAREȘ arată cum a intermediat între Codreanu și fostul mareșal, la îndemnul lui Zizi Cantacuzino, de a se încerca înfăptuirea unui stat major „berbecului de Codreanu". A fost numit ministru al agriculturii după ce d. Cămărășescu, pe care-l recomandase, n'a acceptat și după ce d. prof. Traian Săvulescu, deasemeni recomandat, n'a fost acceptat de legionari, la presiunea studenților dela academia agronomică. In timpul rebeliunii a demisionat. Despre tractoarele din Transnistria spune că nu le-a cerut el, ci că acestea erau în țară, și că a cerut doar o situație numerică, întrucât urma ca pe baza lor să se facă o societate de motocultură ca inginerul Malaxa și alții.

Ședința se suspendă și la reluare este audiat dr. Petre Tomescu, care, ca și ceilalți, a semnat legi, dar nu și le-a însușit.

GH. ALEXEANU arată în ce împrejurări a fost numit guvernator al Transnistriei, cum s'au întâmplat masacrele dela Odessa, în care — spune el — nu are amestec, câte categorii de deportări se făceau și ce fel de bunuri a evacuat din Transnistria. Patronajului a dat bunuri de 400 milioane lei. Recunoaște că a adus sute de instalații din Transnistria, dar... s'a opus să se aducă tramvaie de acolo în țară.

Nu a fost înlocuit, spune el mai departe, ci a dat demisia din postul ce-l avea. Veturiei Goga i-a dat 2 milioane lei pentru 5000 volume de poezii.

RADU LECCA declară — și... probează chiar — verbal — cât de uman a fost cu evreii. Cu Killinger a fost prieten personal și dela acesta a primit drugul de 13 kg. aur și celelalte cantități de metal prețios găsite la el.

Ședința se suspendă la ora 8 seara.

Azi, ședință la ora 8 dimineața.

INTEROGATORIUL LUI ION ANTONESCU

In ședința de Luni 6 Mai, d. a. s'a luat interogatoriul lui Ion Antonescu. Redăm aici cele mai importante pasagii după note stenografice:

PREȘEDINTELE: Acuzatul Ion Antonescu, am să vă pun câteva întrebări ca interogatoriu și am să vă rog să-mi răspundeți la fiecare întrebare concis, ca să se poată consemna. In ce împrejurări ați ajuns la formarea guvernului cu Horia Sima la 6 Septembrie 1940? Dați-ne pe scurt împrejurările.

AC. ION ANTONESCU: Am ajuns la formarea guvernului cu Horia Sima pentrucă Horia Sima prezenta baza politică a țării în acel moment. Toată țara se manifesta pentru regimul legionar.

PREȘEDINTELE: Dar cum ați ajuns la concluzia că baza politică putea să fie dată de Horia Sima?

AC. ION ANTONESCU: Prin manifestările anterioare și ulterioare care au avut loc în toată țara după însărcinarea mea cu formarea guvernului. La însărcinarea mea cu formarea guvernului am vrut să fac un guvern național, de uniune națională, și nu am putut să reușesc. L'am făcut numai în parte acest guvern de uniune națională.

PREȘEDINTELE: De ce nu ați putut reuși să faceți guvern național?

AC. ION ANTONESCU: Guvern de uniune națională.

PREȘEDINTELE: Guvern de uniune națională.

AC. ION ANTONESCU: Pentru că nu am găsit înțelegere la toată lumea. Am făcut apel la unirea tuturor ca să salvăm neamul și au fost foarte puțini cari au răspuns. Toată lumea avea frică de legionari. Era o poltronerie generală.

PREȘEDINTELE: Din moment ce atunci când v'ați adresat prima oară vi s'a refuzat colaborarea, cum ați acceptat ca să formați guvern legionar când le era frică?

AC. ION ANTONESCU: Am depus mandatul meu Majestății Sale de 4 ori în două zile. Regele mi-a răspuns: Nu am altă soluție trebue să scap țara de catastrofă. In aceste condițiuni am acceptat, m'am adresat la toți șefii de partide cari erau cunoscuți și se manifestau; toți au cerut în primul rând abdicarea Regelui. După ce a abdicat Regele Carol m'am adresat din nou și mi s'a pus la dispoziție personagii din grupurile respective.

PREȘEDINTELE: In guvernul dela 6 Septembrie 1940 ce personagii vi s'au dat de alte grupări?

AC. ION ANTONESCU: Mi s'au dat dela liberali 5-6 persoane cari au intrat în guvern și au deținut funcțiunile economice ale guvernului. D. Maniu mi-a oferit 2 persoane pe care le-am constatat neserioase și le-am refuzat.

PREȘEDINTELE: Cine erau acele persoane?

AC. ION ANTONESCU: Pe Mihai Popovici și Aurel Dobrescu.

PREȘEDINTELE: Pentru guvernul dela 6 Septembrie?

AC. ION ANTONESCU: Da, pentru guvernul de uniune națională pe care trebuia să-l formez.

PREȘEDINTELE: In acele împrejurări ați format guvernul cu legionarii; ați avut și alte elemente?

AC. ION ANTONESCU: Aveam și alte elemente. Am format guvernul cu oamenii care mi s'au pus la dispoziție și cu militari. Am dat legionarilor minim posibil ce puteam să dau. Au fost discuții foarte violente. A.. fost un

un schimb de scrisori între mine și Horia Sima, scrisori pe cari le-ați găsit și care sunt publicate în cartea „La marginea prăpastiei". Am fost forțat să fac aceasta.

PREȘEDINTELE: Relațiile Dvs. cu legionarii erau anterioare lui 6 Sept. și în ce constau?

AC. ION ANTONESCU: Eu am fost chemat de Regele Carol ca să mi se încredințeze o înaltă funcțiune în aul 1933. Cu acea ocazie, pentru prima oară Regele mi-a pus problema gărzii de fier.

PREȘEDINTELE: In ce an?

AC. ION ANTONESCU: In 1933, înainte de a mă numi șef de Stat Major.

PREȘEDINTELE: Când ați luat contact concret cu legionarii?

AC. I. ANTONESCU: In 1935, din inițiativa lui Mareș.

PREȘEDINTELE: Inițiativa a aparținut lui Mareș?

AC. ION ANTONESCU: Da. D. Mamreș a vorbit cu Codreanu în prealabil și m'au anunțat. Nu este o acuzare pe care i-o aduc lui Mareș a vorbit cu Codreanu în mentul meu ca să vorbesc cu Codreanu.

CONVENȚIA TIPPELSKIERCH

PREȘEDINTELE: După venirea la putere la 6 Sept. ați încheiat o convenție militară cu generalul Tippelskierch? Care au fost condițiunile înțelegerii ce s'a perfectat în privința venirii trupelor în România?

AC. ION ANTONESCU: Am văzut și în actul de acuzare că se aruncă în sarcina mea aducerea acestei misiuni, deși lucrul acesta a fost tratat de predecesorul meu, sub Regele Carol. Am găsit un fapt împlinit după cum am găsit ca fapt împlinit și aderarea la Pactul Tripartit.

PREȘEDINTELE: Convenția propriu zisă cine a semnat-o?

AC. ION ANTONESCU: A fost semnată de mine în anul 1940. Generalul german Tippelskierch a sosit în România cu planurile dela Berlin ca să trateze convenția. Convenția a fost tratată de Statul Major pe baza principiilor puse de mine. Acea misiune avea un scop limitat anume de instrucție.

PREȘEDINTELE: Cu toate acestea misiunea a venit cu un efectiv mare?

AC. ION ANTONESCU: 19.000 oameni cum era prevăzut în convenție.

PREȘEDINTELE: Și au ocupat puncte strategice în zona petroliferă.

AC. ION ANTONESCU: In zona petroliferă aveam trupe motorizate. La Câmpina și în altă parte. Neînțeles, nu pot afirma că nu erau interese germane ca să păstreze pertolul, pentru că baza economică și militară a Germaniei era petrolul românesc.

PREȘEDINTELE: Nu erați în măsură să le destinați un alt loc, trebuia să se așeze tocmai în inima României?

AC. ION ANTONESCU: Eram conducătorul Statului, nu eram ținut să intru în asemenea amănunte. Ministrul de Războiu și Șeful de Stat Major se ocupau de acestea.

AC. PUBLIC STOICAN: Generalul Pantazi a declarat că nu știe nimic de această misiune.

AC. G-RAL PANTAZI: Nu știu nimic de venirea acestui general.

PREȘEDINTELE: Care au fost măsurile legislative cari s'au luat în prima epocă a guvernării până la rebeliunea din Ianuarie 1941, și din ce v'ați inspirat, în aceste măsuri legislative în liniile mari de politică generală?

PRESIUNEA STRAZII

AC. ION ANTONESCU: Era un regim nou. Se răsturnase total Constituția și trebuia să fac o serie de legi noui. Aceste legi au fost înfăptuite în tot timpul guvernării regimului meu. Principalele legi la cari vă referiți erau de romanizare. Cererile legiunei erau mult mai mari. Am chemat pe d-rul Fildermann pe care l-am propus ca martor și i-am spus: „D-le Fildermann, iată ce cere strada. Avem 2 soluții: sau lăsăm strada să vă ia toate bunurile și să vă și omoare sau să procedăm ca oamenii înțelepți și să facem dela guvern ca astfel să puteți trăi și Dvs. și să aibă și strada o parte din bunurile Dvs. Am propus d-lui Fildermann să luăm averile bogătașilor, ca și bunurile rurale și să le lăsăm tot ceiace era productiv, bunurile comerciale și industriale. Dl Fildermann a acceptat aceast lucru.

LEGATURA CU HITLER

PREȘEDINTELE: Prima dvs. întrevedere cu Hitler când a fost?

AC. ION ANTONESCU: Incă în 1940.

PREȘEDINTELE: In Ianuarie 1941 ați avut o nouă întrevedere cu Hitler în preziua rebeliunei?

AC. ION ANTONESCU: Am avut o întrevedere.

PREȘEDINTELE: Ce s'a discutat din punct de vedere intern și extern?

AC. ION ANTONESCU: Am fost chemat în Ianuarie după ce anunțasem pe Horia Sima că mă adresez țării, ca să aleagă între linia sa și a mea.

PREȘEDINTELE: Intâi ați discutat situația politică internațională cu Hitler?

AC. ION ANTONESCU: In mod regulat, ori de câte ori mă duceam la Hitler se făcea întâi o expunere a situației internaționale de Ribbentrop, după aceia se făcea o expunere a situației interne politice și apoi o expunere a situației militare, de către generalul Jodll, care era șeful de Stat Major al forțelor militare germane. In urmă Hitler făcea concluziuni și spunea obiectul întrevederii.

PREȘEDINTELE: După reîntoarcerea Dvs. dela Munich a avut loc rebeliunea. Ce consultații politice ați avut înaintea rebeliunii? Ați vrut să faceți un guvern de Uniune Națională, mi se pare, înainte sau după?

AC. ION ANTONESCU: După terminarea rebeliunii am vrut să fac un guvern de uniune națională și am făcut apel la șefii de partide care mi-au spus că trebue să formez un guvern de militari. Am insistat dar am fost refuzat.

PREȘEDINTELE: Cine vă recomanda aceasta?

AC. ION ANTONESCU: Toți șefii de partide politice și chiar d. Mareș, care nu făcea parte din tr'un partid politic.

PREȘEDINTELE: Când ați fost încunoștiințat de intenția Germaniei de a ataca Uniunea Sovietică?

AC. ION ANTONESCU: In Mai 1941.

M'a chemat Hitler și mi-a spus — iarăși, după ce s'a făcut mai întâi o expunere a situației internaționale, a situației politice și situației militare — mi-a spus: Am hotărît să atac Uniunea Sovietică.

PREȘEDINTELE: Când a început epoca de pregătire a războiului, ați luat măsuri de exterminare a tuturor persoanelor cari știați că se opun unei agresiuni în contra Uniunii Sovietice?

AC. ION ANTONESCU: Statul Major în mod automat când a fost prevenit de intenția că trebue să intrăm în războiu a dat instrucțiuni persoanelor îndreptățite ca să ducă în lagăr pe cei suspectați de acțiuni contra operațiunilor militare.

Președintele: Represiuni sângeroase nu s'au făcut?

AC. ION ANTONESCCU: Da.

PREȘEDINTELE: Ați fost încunoștiințat de ele?

AC. ION ANTONESCU: Faceți aluzie la represiunea dela Odesa?

PREȘEDINTELE: Nu.

AC. ION ANTONESCU: N'am fost încunoștiințat.

PREȘEDINTELE: La începutul războiului ați vrut să faceți un guvern de Uniune Națională?

AC. ION ANTONESCU: Nu-mi aduc aminte.

Poate că domnul Mihai Antonescu știe mai bine.

AC. MIHAI ANTONESCU: Cu îngăduința Dvs. voi răspunde eu.

RRESEDINTELE: După ce ați început războiul Dvs. ați avut vreo opoziție în privința declarării războiului?

AC. ION ANTONESCU: Nu. Nu există în arhivele statului nici o protestare în privința războiului.

PREȘEDINTELE: Avem proteste scrise.

AC. ION ANTONESCU: Nu le-am văzut. Și depinde cine le face. Trebue să le facă persoane responsabile și persoane calificate. Dacă sunt însă din aceste persoane și eu nu am luat în considerație protestele lor — desigur, răspund. Am avut legături permanente cu reprezentanții partidelor politice. Văzând că nu reușesc m'am înțeles cu domnul Maniu și cu alții ca să fac politica aceasta.

ASERVIREA ECONOMICA

PREȘEDINTELE: In ce privește aservirea economică a României după venirea Germanilor, care a fost aportul Dvs. în această aservire economică.

AC. ION ANTONESCU: Această aservire economică a fost făcută de predecesorii mei, eu însă am căutat să ameliorez această situație.

PREȘEDINTELE: Dar și industria grea a fost trecută sub controlul german?

AC. ION ANTONESCU: Am trecut o parte din industria grea germanilor. Domnul Mihai Antonescu vă va expune această chestiune. Eram la discreția totală a germanilor.

PREȘEDINTELE: Cine erau oamenii cari ocupau compartimentele economice în timpul guvernării Dvs.?

(Continuare în pag. 2-a)